

ರಾಷ್ಟ್ರ ಜಾಗೃತಿಯ ಹರಿಕಾರ ಸ್ವಾಮಿ ವಿವೇಕಾನಂದ

ಸ್ವಾಮಿ ಭದ್ರನಾನಂದ

ಸ್ವಾಮಿ ವಿವೇಕಾನಂದರು
ಭಾರತೀಯ
ರಾಷ್ಟ್ರೀಯತೆಯ ಪ್ರಪ್ರಥಮ
ಪ್ರತಿಪಾದಕರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರು.
ಇವರ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯತೆಯ
ಸಿದ್ಧಾಂತವು ವಿಶಾಲವಾಗಿತ್ತು;
ರಾಷ್ಟ್ರಜೀವನದ ಸಕಲ
ಅಂಶಗಳನ್ನೂ ತನ್ನ
ತೆಕ್ಕೆಯಲ್ಲಿ ತಂದುಕೊಂಡಿತ್ತು.
ಹಾಗೆಯೇ ಅತ್ಯಂತ
ಮಾನವೀಯವಾಗಿಯೂ,
ಅನುಜ್ಞಾನಪ್ರದವಾಗಿಯೂ
ಇತ್ತು. ಇದಕ್ಕಿಂತಲೂ
ಹೆಚ್ಚಿನದಾಗಿ, ಸ್ವಾಮೀಜಿ
ಪ್ರತಿಪಾದಿಸಿದ
ರಾಷ್ಟ್ರೀಯತೆಯು ಈ
ನಾಡಿನ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಮತ್ತು
ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಚೈತನ್ಯವನ್ನು
ಪ್ರಖರವಾಗಿ ಸಂಕೇತಿಸುತ್ತಿತ್ತು.
ಈ ಎಲ್ಲ ಅಂಶಗಳನ್ನು
ವಿದ್ವತ್ಪೂರ್ಣವಾಗಿ,
ಸಾಮಾಜಿಕ, ಐತಿಹಾಸಿಕ
ಮತ್ತು ತಾತ್ವಿಕ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ
ಚರ್ಚಿಸಿರುವ ಪೂಜ್ಯ
ಸ್ವಾಮೀಜಿಯವರು
ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಮಹಾಸಂಘದ
ಸಹಾಯಕ
ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳು;
ತಮ್ಮ ಅಪಾರ ವಿದ್ವತ್ತಿಗೆ
ಮತ್ತು ಅನುಭಾವಕ್ಕೆ
ಹೆಸರುವಾಸಿಯಾದವರು.
ಮೂಲ ಆಂಗ್ಲ ಲೇಖನದ
ಅನುವಾದ : ಸಂ.

ಹೆಚ್. ಜಿ. ವೇಲ್ಸ್ ಅವರು The Outline of History ಎಂಬ ಪುಸ್ತಕವನ್ನು ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ಬಹಳ ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾದ ಗ್ರಂಥ. ಅದರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಅಧ್ಯಾಯವಿದೆ. ಅದರ ಹೆಸರು “ಯೂರೋಪಿಯನ್ನರ ಬೌದ್ಧಿಕ ಪುನಶ್ಚೇತನ” (The Intellectual Revival of Europeans). ಯೂರೋಪಿನ ಜನರ ಸಮಷ್ಟಿ ಮಾನಸವು ೧೨, ೧೩ ಮತ್ತು ೧೪ನೇ ಶತಮಾನಗಳಲ್ಲಿ ಹೇಗೆ ಜಾಗೃತಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿತು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಈ ಅಧ್ಯಾಯವು ವಿವರಿಸುತ್ತದೆ. ಈ ಜಾಗೃತಿಯ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ, ‘ಜ್ಞಾನವನ್ನು ಪ್ರೀತಿಸುವುದು’ ಮತ್ತು ‘ಜ್ಞಾನವನ್ನು ಗಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಪ್ರಯತ್ನಪಡುವುದು’ - ಇವು ಜನಸಾಮಾನ್ಯರಲ್ಲಿ ಪಸರಿಸಲು ಆರಂಭವಾಯಿತು. ಧಾರ್ಮಿಕ ಹೋರಾಟಗಳ (Crusades) ಮೂಲಕ ಯೂರೋಪು ಖಂಡ ಮಧ್ಯ ಏಷಿಯಾದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಶೀಲ ನಾಗರಿಕತೆಯ ಜೊತೆಗೆ ಸಂಪರ್ಕಕ್ಕೆ ಬಂದಿತು. ಇದೇ ಈ ಬಗೆಯ ಬೌದ್ಧಿಕ ಜಾಗೃತಿಗೆ ಕಾರಣವಾಯಿತು. ಈ ಸಂಪರ್ಕದಿಂದಾಗಿ ಯೂರೋಪಿಯನ್ನರು ಪ್ರಾಚೀನ ಗ್ರೀಕ್ ತತ್ತ್ವಶಾಸ್ತ್ರ ಮತ್ತು ಗ್ರೀಕ್ ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ಪುನರನ್ವೇಷಿಸಿದರು; ಅರಾಬಿಕ್ ಸಂಖ್ಯೆಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಕಾಗದದ ತಯಾರಿಕೆಯನ್ನು ಕಲಿತುಕೊಂಡರು.

ಇವೆಲ್ಲವೂ ಯೂರೋಪಿನಲ್ಲಿ ಬೌದ್ಧಿಕ ಜಾಗೃತಿಯನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡಿತು. ಆಕ್ಸ್‌ಫರ್ಡ್, ಪ್ಯಾರಿಸ್, ಬೊಲೊಗ್ನಾ ಮತ್ತಿತರ ಪಟ್ಟಣಗಳಲ್ಲಿ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯಗಳು ತಲೆಯೆತ್ತಿದವು. ಮಠಮಾನ್ಯಗಳು ಕೂಡ ಜ್ಞಾನಕೇಂದ್ರಗಳಾಗಿ ಪರಿಣಮಿಸಿದವು, ಜ್ಞಾನಾನ್ವೇಷಣೆಯ ಧೈಯವನ್ನು ಹೊತ್ತು, ಜನರು ಯೂರೋಪಿನ ವಿವಿಧ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಚರಿಸಲಾರಂಭಿಸಿದರು. ಪುಸ್ತಕಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಬೇಡಿಕೆ ಇತ್ತು. ಮುದ್ರಣ ಕೌಶಲ್ಯ ಯೂರೋಪಿನವರಿಗೆ ೧೫ನೇ ಶತಮಾನದ ತನಕ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲದಿದ್ದುದರಿಂದ, ಪುಸ್ತಕಗಳೆಲ್ಲ ಹಸ್ತಲಿಖಿತವಾಗಿದ್ದವು ಮತ್ತು ಅವನ್ನು ಕೈಯಲ್ಲಿಯೇ ಪ್ರತಿ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತಿತ್ತು.

ಈ ಬೌದ್ಧಿಕ ಜಾಗೃತಿಯೇ ಮುಂಬರುವ ಶತಮಾನಗಳಲ್ಲಿ ಪುನರುಜ್ಜೀವನ (Renaissance), ಇದರಿಂದ ಉಂಟಾದ ವಿಜ್ಞಾನದ ಬೆಳವಣಿಗೆ, ಯಂತ್ರಗಳ ಆವಿಷ್ಕಾರ, ಜ್ಞಾನೋದಯ (Enlightenment), ಕೈಗಾರಿಕಾ ಕ್ರಾಂತಿ, ಸಾಮಾಜಿಕ ಮತ್ತು ರಾಜಕೀಯ ವಿರಳಿತಗಳು, ಸಾಗರೋತ್ತರ ಪ್ರಯಾಣ, ಭೂಗೋಳದ ದೂರದ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ವಸಾಹತುಶಾಹಿಗಳ ನಿರ್ಮಾಣ - ಇವೆಲ್ಲಕ್ಕೂ ಕಾರಣವಾಗಿ ಯೂರೋಪಿಯನ್ನರಿಗೆ ಅಪಾರ ಸಂಪತ್ತನ್ನೂ ಮತ್ತು ಅಧಿಕಾರವನ್ನೂ ಗಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಅನುವು ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿತು. ಹಾಗೆಯೇ ದಕ್ಷಿಣ ಅಮೆರಿಕಾ, ಏಷಿಯಾ ಮತ್ತು ಆಫ್ರಿಕಾದ ಜನರನ್ನು ತಮ್ಮ ಆಳ್ವಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಹಾಯಮಾಡಿತು.

ಈ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಎಂದು ಯೂರೋಪಿನ ಮಾನಸದಲ್ಲಿ ಜಾಗೃತಿಯುಂಟಾಯಿತೋ, ಅದೇ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಭಾರತೀಯ ಮಾನಸವು ನಿದ್ರಾವಸ್ಥೆಗೆ ಹೋಯಿತೆಂಬುದು ಇತಿಹಾಸದ ಒಂದು ವಿರೋಧಾಭಾಸ. ಈ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ನಿಷ್ಠೆಯತೆಯು ಸುಮಾರು ಏಳುನೂರು ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲದವರೆಗೆ ಚಾಲ್ತಿಯಲ್ಲಿತ್ತು. ಹನ್ನೆರಡನೆಯ ಶತಮಾನದ ತನಕ, ಭಾರತವು ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿಯೇ ಅತಿ ದೊಡ್ಡ ಶ್ರೀಮಂತ ದೇಶವಾಗಿತ್ತೆಂಬುದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿರುವ ಸಂಗತಿ. ಆ ಕಾಲಮಾನದಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟಾರೆ ಜಾಗತಿಕ ಉತ್ಪನ್ನಾಂಶದ (GDP) ಮೂರನೆಯ ಒಂದು ಭಾಗದಷ್ಟನ್ನು ಭಾರತವೇ ಉತ್ಪಾದಿಸುತ್ತಿತ್ತು. ಆದರೆ ೧೧ ನೆಯ ಶತಮಾನದ ಮೊದಲೊಂದು, ವಿದೇಶೀಯರ ದಬ್ಬಾಳಿಕೆಗೆ ತುತ್ತಾದಾಗ, ಅದರ ಆರ್ಥಿಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಹದಗೆಡುತ್ತ ಬಂದಿತು. ೧೬ನೆಯ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟಾರೆ ಜಾಗತಿಕ ಉತ್ಪನ್ನಾಂಶದಲ್ಲಿ ಭಾರತದ ಪಾಲು ಶೇಕಡ ೨೫ ರಷ್ಟು ಮಾತ್ರವೇ ಇತ್ತು. ಈ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಚೀನಾದೇಶವು ಭಾರತವನ್ನು ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಹಾಕಿತು. ಹಾಗೂ ಪಶ್ಚಿಮ ಯೂರೋಪಿನ ಪಾಲು ಅಧಿಕವಾಗುತ್ತ ಸಾಗಿತು. ೧೭೦೦ರ ನಂತರ, ಅಂದರೆ ಬ್ರಿಟಿಷರು ಭಾರತವನ್ನು ಆಕ್ರಮಿಸಿದಾಗ, ಭಾರತವು ಜಗತ್ತಿನ ಅತಿ ಬಡದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದಾಗಿಬಿಟ್ಟಿತು.

ಈ ಅವನತಿಯು ಕೇವಲ ಆರ್ಥಿಕ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರವೇ ಸೀಮಿತವಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಅದು ಕಂಡುಬಂತು. ಜಾತಿ ನಿಯಮಗಳು ಕಠಿಣವಾಗತೊಡಗಿದವು. ಇದರ ಫಲವಾಗಿ ಅತಿ ದೊಡ್ಡ ಸಂಖ್ಯೆಯ ಜನರು ಸಮಾಜದ ಮುಖ್ಯವಾಹಿನಿಯಿಂದ ಬಹಿಷ್ಕೃತರಾದರು. ಅವರನ್ನು 'ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರು' ಎಂದು ಪರಿಗಣಿಸಲಾಯಿತು. ಜಾತಿಗಳು ಒಡೆದು ಉಪಜಾತಿಗಳು ಹುಟ್ಟಿಕೊಂಡವು. ಈ ಉಪಜಾತಿಗಳ ನಡುವೆಯೂ ವಿವಾಹ ಮತ್ತು ಸಾಮೂಹಿಕ ಭೋಜನಗಳು ನಿಷಿದ್ಧವಾದವು. ಇದರ ಫಲವಾಗಿ ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಂಘಟನೆಯು ನಷ್ಟವಾಯಿತು. ಮೌರ್ಯ ಮತ್ತು ಗುಪ್ತ ಚಕ್ರಾಧಿಪತ್ಯಗಳ ನಂತರ, ಭಾರತವು ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ರಾಜ್ಯಗಳಾಗಿ ವಿಭಜನೆ ಹೊಂದಿತು. ಅವು ಪರಸ್ಪರ ಕಾದಾಡಲು ಆರಂಭಿಸಿದವು. ಇದರ ಫಲವಾಗಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಏಕತೆಗೂ ಧಕ್ಕೆ ಒದಗಿತು. ಸ್ತ್ರೀಯರಿಗೆ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸವನ್ನು ನಿರಾಕರಿಸಲಾಯಿತು. ಹೀಗಾಗಿ ಜನಸಂಖ್ಯೆಯ ಒಂದು ಬೃಹತ್ ಭಾಗದ ಜನರು ನಿರಕ್ಷರಸ್ಥರಾದರು. ಜನರ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಜೀವನವು ಕಂದಾಚಾರ, ಪುರೋಹಿತಶಾಹಿತನ, ದೇವಮಂದಿರದ ವ್ಯಭಿಚಾರ, ಭ್ರಷ್ಟ ಧಾರ್ಮಿಕ ಗುಂಪುಗಳು ಮತ್ತು ಅನೈತಿಕ ಆಚರಣೆಗಳು - ಇವುಗಳಿಂದ ದೂಷಿತವಾಯಿತು. ವಿಜ್ಞಾನ, ಕಲೆ, ಸಾಹಿತ್ಯ, ತತ್ವಶಾಸ್ತ್ರ - ಹೀಗೆ ಎಲ್ಲ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಬೌದ್ಧಿಕ ಸೃಜನಾತ್ಮಕತೆಯು ಕಳೆಗುಂದಿತು. ಹತ್ತನೆಯ ಶತಮಾನದ ತರುವಾಯ ಭಾರತೀಯ ಮಾನಸದಲ್ಲಿ ಪ್ರಕೃತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಆಸಕ್ತಿ ಮತ್ತು ನೈಸರ್ಗಿಕ ಜಗತ್ತಿನ ಕಡೆಗೆ ಮುಕ್ತ

ಒಲವುಗಳು ಕ್ಷೀಣಿಸಿದವು. ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಲೇಖಕರಾದ ನೈಪಾಲ್ ಅವರು ಹೇಳುವಂತೆ, ಒಂದು ರೀತಿಯ 'ಸಮಷ್ಟಿ ಜಡತೆ'ಯು ಭಾರತೀಯ ಮಾನಸವನ್ನು ಆಕ್ರಮಿಸಿಬಿಟ್ಟಿತು. ಹದಿನೆಂಟನೆಯ ಶತಮಾನದವರೆಗೂ, ಭಾರತವು ನಿದ್ರಿಸುತ್ತಿರುವ ದೈತ್ಯನಂತೆ ಕಂಡುಬಂದಿತು.

ಹತ್ತೊಂಬತ್ತನೆಯ ಶತಮಾನದ ಆರಂಭದಲ್ಲಿ ಈ ಸುಪ್ತದೈತ್ಯನು ಜಾಗೃತಗೊಳ್ಳುವ ಲಕ್ಷಣಗಳನ್ನು ತೋರ ತೊಡಗಿದನು. ಮಧ್ಯಪೂರ್ವ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಹೊಂದಿದ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಜೊತೆಗಿನ ಸಂಪರ್ಕವು ಹದಿಮೂರನೆಯ ಮತ್ತು ಹದಿನಾಲ್ಕನೆಯ ಶತಮಾನಗಳಲ್ಲಿ ಯೂರೋಪಿನ ಮಾನಸವನ್ನು ಬಡಿದಿಬ್ಬಿಸಿತು. ಅದೇ ರೀತಿ, ಪಾಶ್ಚಿಮಾತ್ಯ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಜೊತೆಗಿನ ಸಂಸರ್ಗವು ಹತ್ತೊಂಬತ್ತನೆಯ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿ ಭಾರತೀಯ ಮಾನಸವನ್ನು ಜಾಗೃತಗೊಳಿಸಿತು. ಈ ಭಾರತೀಯ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಜಾಗರಣದ ಬಗ್ಗೆ ಮೊಟ್ಟಮೊದಲು ಧ್ವನಿಯೆತ್ತಿದವರೆಂದರೆ ಸ್ವಾಮಿ ವಿವೇಕಾನಂದರು. ದಕ್ಷಿಣ ಭಾರತದ ನಗರವಾದ ರಾಮನಾಡಿನಲ್ಲಿ ೧೮೯೭ರಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ ತಮ್ಮ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಸ್ವಾಮೀಜಿ ಹೀಗೆ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ:

“ಸುದೀರ್ಘ ರಾತ್ರಿಯು ಕಡೆಗೆ ಇಂದು ಕೊನೆಗಾಣುವಂತೆ ತೋರುತ್ತಿದೆ. ಬಹುಕಾಲದ ಕಷ್ಟಸಂಕಟಗಳು ಕೊನೆಗೆ ಇಂದು ಸಮಾಪ್ತಿಗೊಳ್ಳುವಂತಿದೆ... ಅದೋ ನೋಡಿ, ನಿದ್ರಿಸುವುದು ಜಾಗೃತವಾಗುತ್ತಿದೆ... ನಮ್ಮ ಮಾತೃಭೂಮಿಯು ತನ್ನ ದೀರ್ಘ ನಿದ್ರೆಯನ್ನು ತ್ಯಜಿಸಿ ಜಾಗೃತವಾಗುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ಕುರುಡರು ಮಾತ್ರ ಕಾಣಲಾರರು... ಆಕೆ ಇನ್ನು ನಿದ್ರೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಯಾವ ಬಾಹ್ಯಶಕ್ತಿಯೂ ಇನ್ನು ಆಕೆಯನ್ನು ಹಿಮ್ಮೆಟ್ಟಿಸಲಾರದು. ಏಕೆಂದರೆ ಆ ಮಹಾಕಾಳಿಯು ಪ್ರತಿಷ್ಠಾಪನೆಗೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾಳೆ” (ಕೃತಿಶ್ರೇಣಿ, ಸಂ. ೩, ಪುಟ ೩೬).

‘ಮಹಾಕಾಳಿ’ಯಾದ ಭಾರತದ ಜಾಗರಣದ ಕಥನವೇ, ಸ್ವಾಮಿ ವಿವೇಕಾನಂದರು ಈ ಜಾಗೃತಿಯಲ್ಲಿ ವಹಿಸಿದ ಪಾತ್ರವೇ ಈ ಲೇಖನದ ವಿಷಯ.

ಭಾರತೀಯ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಜಾಗರಣಕ್ಕೆ ವಿವೇಕಾನಂದರ ಕೊಡುಗೆಗಳು

ಹತ್ತೊಂಬತ್ತನೆಯ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿ ಸ್ವಾಮೀಜಿ ಗೈದ ಮಹಾನ್ ಸಾಧನೆಯನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಅಂದಿನ ಭಾರತದ, ಅದರಲ್ಲೂ ಬಂಗಾಳ ಪ್ರದೇಶದ ಸಾಮಾಜಿಕ, ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಮತ್ತು ರಾಜಕೀಯ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಅವಶ್ಯ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ವಿದ್ವಾಂಸರು ಈಗಾಗಲೇ ಹಲವಾರು ಅಧ್ಯಯನಗಳನ್ನು ನಡೆಸಿದ್ದಾರೆ. ಇಲ್ಲಿ ನಾವು ನಮ್ಮದೇ ಆದ ಅಧ್ಯಯನವನ್ನು ನಡೆಸಿದ್ದೇವೆ. ಅದರ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಸ್ವಾಮಿ ವಿವೇಕಾನಂದರು ಈ ಕೆಳಗಿನ ಕೊಡುಗೆಗಳನ್ನು ನೀಡಿದರು ಎಂಬ ನಿರ್ಧಾರಕ್ಕೆ ಬಂದಿದ್ದೇವೆ.

೧. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಪ್ರಜ್ಞೆಯ ಸೃಷ್ಟಿ : ಹತ್ತೊಂಬತ್ತನೆಯ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿದ್ದ ಸಮಾಜ ಸುಧಾರಣಾ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ಮುಖಂಡರು ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಆಂದೋಲನಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರವೇ ಪ್ರತಿನಿಧಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಅವರು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಏಕಮತ್ಯವನ್ನಾಗಲಿ ಅಥವಾ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಪ್ರಜ್ಞೆಯನ್ನಾಗಲಿ ಸೃಜಿಸಲಿಲ್ಲ.

ಹಾಗಿರದಿದ್ದರೂ ಕೂಡ, ಆ ದಿನಗಳ ಕಡೆಗೆ ನಾವು ದೃಷ್ಟಿ ಹಾಯಿಸಿದಾಗ, ನಮಗೆ ತೋರುವುದು ಏನೆಂದರೆ, ಅಂದಿನ ಧಾರ್ಮಿಕ ಆಂದೋಲನಗಳ ಮುಖಂಡರ ಸೀಮಿತ ವ್ಯಾಪ್ತಿ. ಜಾಗತಿಕ ದೃಷ್ಟಿಕೋನವಿರಲಿ, ಅವರು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ದೃಷ್ಟಿಕೋನವನ್ನೂ ಬೆಳೆಸಿಕೊಂಡಿರಲಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿಯಾಗಿ, ಪ್ರಾರಂಭಿಕ ಹಂತದಿಂದಲೇ ಸ್ವಾಮಿ ವಿವೇಕಾನಂದರು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮನೋಭಾವನೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದರು. ಅದಾದರೂ ಅವರ ವಿಶ್ವಾತ್ಮಕ ಮನೋಭಾವದ ಒಂದು ಭಾಗವೇ ಆಗಿತ್ತು.

ಸ್ವಾಮಿ ವಿವೇಕಾನಂದರನ್ನು ಭಾರತೀಯ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯತೆಯ ಪ್ರಪ್ರಥಮ ಪ್ರತಿಪಾದಕರೆಂದು ಹಲವಾರು ವಿದ್ವಾಂಸರು ಮತ್ತು ಚಿಂತಕರು ಪರಿಗಣಿಸುತ್ತಾರೆ. Encyclopaedia of Social Sciences ಎಂಬ ಸಮಾಜಶಾಸ್ತ್ರದ ವಿಶ್ವಕೋಶದಲ್ಲಿ ಫ್ಲೋರೆನ್ಸ್ ಮಿಶ್‌ನನ್ ಎಂಬ ವಿದ್ವಾಂಸರು ಹೀಗೆ ಬರೆಯುತ್ತಾರೆ: "ವಿವೇಕಾನಂದರು ಒಂದು ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ನೂತನ ಭಾರತೀಯ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯತೆಯ ಅಪ್ರಜ್ಞಾಪೂರ್ವಕ (unconscious) ಪ್ರವಾದಿ. ಅವರ ತತ್ತ್ವಗಳ ಪ್ರಭಾವವನ್ನು ಈ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯತೆಯ ಭಾವನೆಯು ತೋರ್ಪಡಿಸುತ್ತದೆ." ("Vivekananda was in a sense the unconscious prophet of the new Indian Nationalism, whose ideology shows the impress of his doctrines.") ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಇತಿಹಾಸಕಾರರೂ ವಿದ್ವಾಂಸರೂ ಆದ ಶ್ರೀ ಆರ್. ಸಿ. ಮಜುಂದಾರ್ ಅವರು ಇದೇ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುತ್ತಾರೆ. ಇನ್ನೊಬ್ಬ ಇತಿಹಾಸಕಾರರಾದ ಶ್ರೀ ಆರ್. ಜಿ. ಪ್ರಧಾನ್ ಅವರನ್ನು ಉಲ್ಲೇಖಿಸುತ್ತ ಅವರು ಹೀಗೆ ಬರೆಯುತ್ತಾರೆ: "ಸ್ವಾಮಿ ವಿವೇಕಾನಂದರನ್ನು ಭಾರತೀಯ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯತೆಯ ಜನಕರೆಂದು ಕರೆಯಬಹುದು. ಬಹುಮಟ್ಟಿಗೆ ಅದನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸಿದವರು ಅವರೇ. ಇದಲ್ಲದೆ ಅವರ ಜೀವನವು ಈ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯತೆಯ ಅತ್ಯುನ್ನತವಾದ ಮತ್ತು ಉದಾತ್ತವಾದ ಮೌಲ್ಯಗಳ ಮೂರ್ತರೂಪವೇ ಆಗಿದೆ." ಇದೇ ಬಗೆಯ ನಿಲುವನ್ನು ಹೆಸರುವಾಸಿಯಾದ ಇತಿಹಾಸಜ್ಞರೂ ಹಾಗೂ ವಿದ್ವಾಂಸರೂ ಆದ ರೆವರೆಂಡ್ ಸಿ.ಎಫ್. ಆಂಡ್ರ್ಯೂಸ್ ಅವರು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುತ್ತಾರೆ. ಆಂಗ್ಲೇಯರಾದ ಇವರು ಕ್ರೈಸ್ತ ಮಿಶನರಿಯಾಗಿ ಭಾರತಕ್ಕೆ ಬಂದರು. ಆದರೆ ಮುಂದೆ ಮಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧಿಯವರ ಅನುಯಾಯಿಯಾದರು. ಅವರು ಹೀಗೆ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ: "ಸ್ವಾಮೀಜಿಯವರ ನಿರ್ಭೀತ ದೇಶಭಕ್ತಿಯು ಭಾರತದಾದ್ಯಂತವೂ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆಂದೋಲನಕ್ಕೆ ಹೊಸ ಛಾಯೆಯನ್ನೇ ನೀಡಿತು. ಭಾರತದ ನೂತನ ಜಾಗರಣೆಗೆ, ಆ ಕಾಲದ ಯಾವುದೇ ಒಬ್ಬನೇ ವ್ಯಕ್ತಿಗಿಂತ, ಅತಿ ಹೆಚ್ಚು ಕೊಡುಗೆಯನ್ನು ಅವರು ನೀಡಿದ್ದಾರೆ; ಜನವರಿ 2014

"ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ದೇಶವು ಪುಣ್ಯಭೂಮಿಯೆಂದು ಕರೆಯಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಅರ್ಹವಾಗಿದ್ದರೆ, ಜೀವಿಗಳು ತಮ್ಮ ಬಾಳಿನ ಕೊನೆಯ ಕರ್ಮವನ್ನು ಸವೆಸಲು ಬರಬೇಕಾದ ಸ್ಥಳವೊಂದಿದ್ದರೆ, ಭಗವಂತನಡೆಗೆ ಸಂಚರಿಸುತ್ತಿರುವ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಜೀವಿಯೂ ತನ್ನ ಕೊನೆಯ ಯಾತ್ರೆಯನ್ನು ಪೂರೈಸುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಕರ್ಮಭೂಮಿಗೆ ಬರಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ, ಯಾವುದಾದರೂ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಮಾನವ ಕೋಟಿಯ ಮಾಧುರ್ಯ, ಔದಾರ್ಯ, ಪಾವಿತ್ರ, ಶಾಂತಿ - ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಎಲ್ಲಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಧ್ಯಾನದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಅಂತರ್ಮುಖ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಪರಾಕಾಷ್ಠೆಯನ್ನು ಮುಟ್ಟಿದ್ದರೆ ಅದು ಭರತಖಂಡವೇ ಆಗಿದೆ."

- ಸ್ವಾಮಿ ವಿವೇಕಾನಂದ

ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ನ ಜೊತೆಗೆ ಸಂಬಂಧ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳದಿದ್ದರೂ, ಆ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಕಾರ್ಯನೀತಿಯನ್ನು ರೂಪಿಸಿದ್ದಾರೆ ಮತ್ತು ಅದರ ವಿಕಾಸವನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸಿದ್ದಾರೆ."

ಇನ್ನೊಬ್ಬ ಇತಿಹಾಸಕಾರ ಮತ್ತು ರಾಜಕೀಯ ಮುತ್ಸದ್ಧಿಯಾದ ಕೆ. ಎಮ್. ಪಣಿಕರ್ ಅವರು ಹೀಗೆ ಬರೆಯುತ್ತಾರೆ: "ಹಿಂದೂಗಳ ನಡುವಣ ಸಮುದಾಯ ಭಾವನೆಯ ಉಗಮ ಮಾತ್ರವೇ, ಭಾರತೀಯ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯತೆಗೆ ಕ್ರಿಯಾಶೀಲತೆಯನ್ನು ನೀಡಿರುವುದು ಮತ್ತು ಕಟ್ಟಕಡೆಗೆ ಭಾರತದ ಬಹುಸಂಖ್ಯೆಯ ವರ್ಗವನ್ನು ಒಂದು ರಾಜಕೀಯಶಕ್ತಿಯನ್ನಾಗಿ ಕೂಡಿಸಿರುವುದು. ಇದರ ಬಹುಪಾಲು ಯಶಸ್ಸು ಸೇರುವುದು ಸ್ವಾಮಿ ವಿವೇಕಾನಂದರಿಗೆ... ಆರ್ಯ ಸಮಾಜ, ಬ್ರಾಹ್ಮ ಸಮಾಜ ಮೊದಲಾದ ಇತರ ಆಂದೋಲನಗಳು, ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಅಮೂಲ್ಯ ವಾದವುಗಳಾದರೂ, ಸಮಾಜಸುಧಾರಣೆಯ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಅಂಶಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರವೇ ಅವು ಮಹತ್ವವನ್ನು ನೀಡಿದವು. ಹಿಂದೂ ಆಂದೋಲನಕ್ಕೆ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯತೆಯ ಭಾವನೆಯನ್ನು ಮತ್ತು ಬಹುತೇಕ ಎಲ್ಲ ಆಂದೋಲನಗಳಿಗೂ ಸಮಾನ ಅಖಂಡ ಭಾರತೀಯ ದೃಷ್ಟಿಯನ್ನು ಪ್ರಪ್ರಥಮ ಬಾರಿಗೆ ನೀಡಿದವರು ಸ್ವಾಮಿ ವಿವೇಕಾನಂದರಲ್ಲದೆ ಬೇರಲ್ಲ."

ಈ ಆಧುನಿಕ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅಖಂಡ ಭಾರತದೊಡನೆ ಮತ್ತು ಎಲ್ಲಾ ಭಾರತೀಯರೊಡನೆ ತಮ್ಮನ್ನು ತಾದಾತ್ಮ್ಯಗೊಳಿಸಿಕೊಂಡ ಮೊಟ್ಟಮೊದಲ ಭಾರತೀಯ ನೇತಾರರೆಂದರೆ ಸ್ವಾಮಿ ವಿವೇಕಾನಂದರು. ಅವರು ಭಾರತದ ಬಹುತೇಕ ಪ್ರದೇಶಗಳ ಪರ್ಯಟನ ಮಾಡಿದರು. ಹೋದಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಆಯಾ ಭಾಗಗಳ ಜನಸಾಮಾನ್ಯರೊಡನೆ ಬೆರೆತರು. ಅವರನ್ನೆಲ್ಲಾ ತಮ್ಮವರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡರು. ಆ ಜನರೂ ಕೂಡ ಸ್ವಾಮೀಜಿಯವರನ್ನು

ಮನಸಾರೆ ಪ್ರೀತಿಸಿದರು ಮತ್ತು ತಮ್ಮವರೆಂದೇ ಭಾವಿಸಿದರು. ಭಾರತದ ಇನ್ನಾವುದೇ ನೇತಾರನಲ್ಲಿ ಇರದಿದ್ದ ಈ ಸದ್ಗುಣವು ಸ್ವಾಮಿ ವಿವೇಕಾನಂದರಲ್ಲಿ ಸಹಜವಾಗಿ ಮತ್ತು ಸಮೃದ್ಧ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಗೊಂಡಿತ್ತು. ಮಾತೃಭೂಮಿಯ ಕುರಿತಾದ ಅವರ ಪ್ರೀತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಬರೆಯುತ್ತಾ ಭಗಿನಿ ನಿವೇದಿತಾ ಹೀಗೆ ಉದ್ಗರಿಸುತ್ತಾರೆ: “ಭಾರತವೇ ಅವರ ಎದೆಬಡಿತವಾಗಿತ್ತು. ಭಾರತವೇ ಅವರ ನಾಡಿಮಿಡಿತವಾಗಿತ್ತು. ಭಾರತವೇ ಅವರ ಹಗಲುಗನಸೂ ಆಗಿತ್ತು. ಭಾರತವೇ ಅವರ ರಾತ್ರಿಯ ಕರಾಳಕನಸೂ ಆಗಿತ್ತು... ಅವರೇ ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಭಾರತವಾಗಿಬಿಟ್ಟಿದ್ದರು. ರಕ್ತಮಾಂಸಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದ ಭಾರತದ ಪ್ರತಿರೂಪವೇ ಅವರಾಗಿಬಿಟ್ಟಿದ್ದರು. ಅವರೇ ಭಾರತ. ಅದರ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕತೆ, ಪಾವಿತ್ರತೆ, ಅರಿವು, ಶಕ್ತಿ, ದರ್ಶನ ಮತ್ತು ಭವಿಷ್ಯಗಳ ಸಂಕೇತವಾಗಿದ್ದ ಅವರೇ ನೈಜ ಭಾರತ.” (Complete Works of Nivedita, Vol.1, p.375)

ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಭಾರತೀಯನನ್ನೂ, ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರೆಂದು ಕರೆಸಿ ಕೊಳ್ಳುವವರನ್ನೂ, ತಮ್ಮ ಸ್ವಂತ ಸಹೋದರರಂತೆ ಕಾಣಬೇಕೆಂದು ಎಲ್ಲಾ ಭಾರತೀಯರಿಗೆ ಕರೆಕೊಟ್ಟ ಮೊಟ್ಟಮೊದಲ ಭಾರತೀಯರೇ ಸ್ವಾಮಿ ವಿವೇಕಾನಂದರು. ಅವರು ತಮ್ಮ ಫೀರ್ಯವತ್ತಾದ ಮಾತುಗಳಲ್ಲಿ ಹೀಗೆ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ: “ಓ ಭಾರತವೇ, ಅಂತ್ಯಜರು, ಮೂಢರು, ದರಿದ್ರರು, ನಿರಕ್ಷರಕುಕ್ಷಿಗಳು,

ಚಂಡಾಲರು ಮತ್ತು ಚಮ್ಮಾರರು -ಎಲ್ಲರೂ ನಿಮ್ಮ ರಕ್ತಬಂಧುಗಳಾದ ಸಹೋದರರು! ವೀರಾತ್ಮರೇ, ಧೀರರಾಗಿ, ನೆಚ್ಚುಗೆಡದಿರಿ. ಭಾರತೀಯರು ನಾವು ಎಂದು ಹೆಮ್ಮೆತಾಳಿ. ಸಾರಿಹೇಳಿ, ಭಾರತೀಯರು ನಾವು, ಭಾರತೀಯರೆಲ್ಲ ನಮ್ಮ ಸಹೋದರರು. ಸಾರಿ ಹೇಳಿ, ಮೂರ್ಖ ಭಾರತೀಯರೆಮ್ಮ ಸಹೋದರರು, ಪಂಚಮ ಭಾರತೀಯರೆಮ್ಮ ಸಹೋದರರು.” (ವಿದ್ಯುತ್ ವಾಣಿ)

ಸ್ವಾಮಿ ವಿವೇಕಾನಂದರನ್ನು ಭಾರತೀಯ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯತೆಯ ಜನಕರೆಂದು ಕೊಂಡಾಡಿದರೂ, ಆ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯತೆಯು ರಾಜಕೀಯ ದೃಷ್ಟಿಯದಲ್ಲ. ಸ್ವಾಮೀಜಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯಪ್ರಜ್ಞೆಯನ್ನು, ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಐಕ್ಯಮತ್ಯವನ್ನು ಹುಟ್ಟುಹಾಕಲು ಪ್ರಯತ್ನಪಟ್ಟರು. ಕೇವಲ ವಿದ್ಯಾವಂತ ಮೇಲ್ವರ್ಗದ ಜನರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಸೀಮಿತವಾಗದೆ, ಅದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ, ತುಳಿಯಲ್ಪಟ್ಟ ಜನಸಾಮಾನ್ಯರನ್ನೂ ಒಳಗೊಂಡ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಏಕತೆಯನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದರು. ಭಾರತದ ಯಾವ ಗುರುಪುಂಗವರೂ ಈ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಹಿಂದೆ ಮಾಡಿರಲಿಲ್ಲ. ಇಪ್ಪತ್ತನೆಯ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿ ಮಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧಿ, ಜವಹರಲಾಲ್ ನೆಹರು ಮತ್ತು ನೇತಾಜಿ ಸುಭಾಷ್‌ಚಂದ್ರ ಬೋಸರು ಈ ಭಾರತೀಯ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯತೆಯನ್ನು ಭದ್ರಬುನಾದಿಯ ಮೇಲೆ ಪ್ರತಿಷ್ಠಾಪಿಸಿದರು. ಆದರೆ ಅವರೆಲ್ಲ ಪ್ರಚುರಪಡಿಸಿದ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯತೆಯು ಕೇವಲ ರಾಜಕೀಯ ಐಕ್ಯಮತ್ಯದ್ದಾಗಿತ್ತು. (ಮುಂದುವರೆಯುವುದು)

ಮನೆ ಮಂದಿಗೆ ನಂದಿನಿ ಸಿಹಿಯ ಸವಿಯನ್ನು ಹಂಚಿ

ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಸಹಕಾರಿ ಹಾಲು ಉತ್ಪಾದಕರ ಒಕ್ಕೂಟ
ನಿಯಮಿತ, ಮಂಗಳೂರು - 575 005

ಡಾ. ಬಿ. ವಿ. ಸತ್ಯನಾರಾಯಣ ನಿರ್ವಾಹಕ ನಿರ್ದೇಶಕರು	ಹಾಗೂ ಆಡಳಿತ ಮಂಡಳಿ ನಿರ್ದೇಶಕರುಗಳು	ರವಿರಾಜ ಹೆಗ್ಡೆ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು
---	--------------------------------	----------------------------

ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಸಹಕಾರಿ ಹಾಲು ಉತ್ಪಾದಕರ ಒಕ್ಕೂಟ ನಿಯಮಿತ
ಕುಲಶೇಖರ, ಮಂಗಳೂರು - 5; ಫೋನ್ : 0824-2230326, 2570104